

Motion om att stoppa den planerade exploateringen i Herrängsskogen

Motion av Dennis Wedin och Johan Nilsson (båda M)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Dennis Wedin och Johan Nilsson (båda M) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen konstateras att exploateringsnämnden den 24 augusti 2023 beslutade att förlänga markanvisningarna till två aktörer som har för avsikt att uppföra 200 lägenheter i flerbostadshus vid Herrängsskogen. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige ger exploateringsnämnden i uppdrag att avbryta arbetet med den planerade exploateringen vid Herrängsskogen och dra tillbaka de aktuella markanvisningarna inom fastigheterna Långbro 13:1 och Herrängen 1:1 samt att kommunfullmäktige uttalar att Herrängsskogen ska förbli oexploaterad för överskådlig framtid samt ger exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att inte starta planering för andra/nya exploateringar inom området.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Naturskyddsförening. Stockholms Naturskyddsförening har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret konstaterar att exploateringsprojektet är i mycket tidigt skede. Omfattning och utformning av den planerade bebyggelsen kommer att avgöras i detaljplaneprocessen. Om projektutgifterna beräknas överstiga 50 miljoner kronor blir projektet föremål för framtida beslut av kommunfullmäktige i form av antagande av detaljplan och genomförandebeslut.

Exploateringsnämnden delar inte motionärernas uppfattning om att föreslagen exploatering skulle innebära en irreversibel negativ inverkan på områdets gröna karaktär eller betydande påverkan på grannarna. Utbredningen på den bebyggelse

som utreds ligger närmast gatan och är begränsad till två mindre områden i utkanten av grönområdet som idag redan är hårdgjorda eller har gles vegetation.

Stadsbyggnadsnämnden konstaterar att nämnda grönområde har höga naturvärden, att den utgör en viktig länk i de ekologiska spridningssambanden och att grönska kan ha en viktig roll i att stävja negativa effekter av ett förändrat klimat. Nämnden bedömer att Vantörsvägen tål en exploatering av den omfattningen utan att områdets karaktär går förlorad och utan att grannar utsätts för betydande olägenhet samt utan avsevärd påverkan på naturvärden.

Föredragande borgarrådets synpunkter

I översiktsplanen pekas Vantörsvägen ut som stadsgata av lokal karaktär där ny blandad stadsbebyggelse bör utvecklas över tid. Nya hus skulle också bidra till en variation av bostads- och upplåtelseformer och till att skapa en mer socialt blandad stadsdel. Exploateringskontoret har i linje med det föreslagit projekt längsmed Vantörsvägen i Herrängen med en stor andel hyresrätter och ett antal LSS-bostäder.

Motionärerna skriver i sin motion att de stoppade detta projekt förra mandatperioden. Det stämmer inte. Exploateringsnämnden tog beslut om markanvisning under förra mandatperioden. Det beslutet fattades i enighet, samtliga partier stod bakom det. Sedan sa Moderaterna i media att de stoppat projektet, men de lade aldrig något nytt förslag till beslut. Stadsbyggnadsprocessen styrs ju av de beslut som fattas och inte av vad enskilda politiker säger i olika sammanhang, processen fortskrider således till dess att en majoritet lägger ett nytt förslag i exploateringsnämnden.

I motionen skriver Moderaterna att Socialdemokraterna på exploateringsnämnden i augusti valde att återuppta exploateringen vid Herrängsskogen genom att förlänga markanvisningarna. De skriver också att en förlängning av markanvisningarna aldrig hade skett om Moderaterna suttit i majoritet. Inte heller detta är korrekt. Förlängning av markanvisningar görs av exploateringskontoret på delegation. Det hade alltså skett oavsett majoritet eftersom projektet aldrig stoppats.

Sedan markanvisningen gjordes under förra mandatperioden har exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret studerat specifika platser inom det tidigare markanvisningsområdet som är lämpliga för exploatering med hänsyn taget till befintlig terräng och vegetation, med fokus på ekologiska värden. Exploateringskontoret presenterade sedan ett mer preciserat förslag där markanvisningsområdet begränsats till två mindre ytor intill gatan.

Den rödgröna majoritetens långsiktiga mål är att skapa en sammanhållen och jämlik stad samtidigt som hänsyn tas till ekologiska värden. Den rödgröna majoriteten har därför återremitterat ärendet för att utreda alternativa platser för flerbostadshus och parallellt med det utreda ett inrättande av ett biotopskyddsområde av Herrängsskogen.

Moderaterna säger gärna att de vill bryta segregationen, men i konkret politik säger de blankt nej till alla hyresrätter nära villaområden. Moderaternas vilja är att vissa

människor ska bo i vissa områden och andra i andra områden. Vår bostadspolitik handlar inte om att bygga höghus för vissa i vissa områden och villakvarter för andra i andra områden. Vår bostadspolitik handlar om att bryta segregation och skapa ett samhälle där människor kan mötas. Där hyreshus blandas med bostadsrätter och lägenheter med villor. I Stockholm ska alla kunna bo sida vid sida med närhet till arbete, välfärd och natur. För oss är målet klart: Stockholm ska vara en jämlik och klimatsmart stad som håller samman. Vår bostadspolitik ska minska segregationen, inte cementera den.

Bilaga

Motion om att stoppa den planerade exploateringen i Herrängsskogen, dnr KS 2023/938-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andréa Hedin (alla M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen.
2. Att ge exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att avbryta det pågående exploaterings- och planarbetet vid Herrängsskogen samt att därtill inte starta planering för andra/nya exploateringar inom området.
3. Att därutöver anföra följande:

Det gläder oss att remissinstanserna delar vår uppfattning om att Herrängsskogen har höga naturvärden, att den utgör en viktig länk i de ekologiska spridningssambanden, att grönska kan ha en viktig roll i att stävja negativa effekter av ett förändrat klimat och Herrängsskogen dessutom har ett stort värde som grön oas i närområdet för medborgarna.

Betydelsen av urban grönska och ökad biologisk mångfald i stadsmiljöer ökar i takt med att klimatet blir varmare och kontoret framhåller också att skogen har ett stort värde som grön oas i närområdet. Tyvärr ser vi nu otaliga exempel på hur Socialdemokraternas rödgröna majoritet arbetar i helt motsatt riktning. Förutom Herrängsskogen hotas även Rissneskogen samt Karl Bondes skog i Hässelby av de rödgrönas exploateringsiver.

Herrängsskogen är en mycket viktig grön oas i stadsdelen, med höga naturvärden och skyddsvärda ekar. I beslutet i stadsbyggnadsnämnden skriver den rödgröna majoriteten att den sydöstra delen av Herrängsskogen inte ska exploateras. Det är positivt, även om vi är kritiska till att den nordöstra delen fortsatt ska ianspråkta. Vi blir också mycket bekymrade över den formulering som står i de rödgröna partiernas

uttalande. Partierna skriver att kontoret ska ”utreda alternativa platser för flerbostadshus längs Vantörsvägen och anslutande gator på ett sätt som minimerar intrång i grönytor och inte gör intrång i Herrängsskogen, där minst hälften ska utgöras av hyresrätter, företrädesvis allmännyttiga bostäder.”

Detta uttalande lämnar fler frågor än svar och sprider än mer oro över projektet som sådant. Vilka anslutande gator är helt plötsligt aktuella för ny exploatering och vilken annan del av Vantörsvägen skulle nu kunna bebyggas? Moderaterna är starkt kritiska till att överhuvudtaget gå vidare med planerna på att bebygga i eller invid Herrängsskogen.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra

Bostadsbristen i Stockholm skapar djupa och svåra problem för vår stad. Att kunna erbjuda en bostad till alla som vill bo i vår stad är en av politikens svåraste problem att lösa. Bostadsbristen skapar stora och djupa ringar på vattnet, med konsekvenser på stadens kompetensförsörjning, människors ekonomi och skapar en utsatthet vi inte kan acceptera.

Samtidigt är det viktigt att bostäder byggs med stor respekt för de natur- och grönområden som vi har i vår stad och varje exploatering av grönytor måste ske med största möjliga hänsyn till naturen och med en avvägning mot bostadsförsörjningsansvaret.

Därför menar Liberalerna att det finns mark längs Vantörsvägen som kan exploateras för bostadsändamål, exempelvis Stockholms stads upplagsområde för grus, jordmassor och uppställning av fordon mm. Det finns också ett litet område västerut mitt emot den nya skolan som är en triangel utan skog som skulle kunna bebyggas. Allt detta utan att Herrängsskogen tas i anspråk.

Liberalerna ser ett stort värde i att värna både natur och människor och eftersträvar därmed en balans som beaktar båda. Det är också viktigt att nämnden håller sig till riktlinjerna för varsam exploatering av småhus- och villaområden i så stor utsträckning som möjligt.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 23 oktober 2024

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Annika Friberg och Jonas Nilsson (alla M) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Jan Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis avslå förslaget till beslut
2. Att därutöver anföra

Centerpartiet motsätter sig fortsatt planering och upprättande av detaljplan för exploatering i Herrängsskogen. Sedan processen påbörjades 2021 har vi hörsammat opinionen genom våra lokala företrädare och kommit till bedömningen att en exploatering inte skapar ett mervärde som väger upp för det övergripande intrång i grönområdet den medför. Inför senaste valet var vårt löfte till väljarna i Älvsjö att inte fortskrida med planerna på bebyggelse längs Vantörsvägen, men tyvärr ser vi nu att ett antal partier som tidigare delat vår inställning vacklar i frågan.

Centerpartiet sviker däremot inte sina löften. När Stockholm växer behöver vi värna grönytor genom att bygga högt och tätt, men också rätt. Vi vill se en hög andel nya bostäder i lägen nära kapacitetsstark kollektivtrafik, och där förtätning lyfter närområdet genom att bidra till nya sammankopplingar och en levande stadsmiljö där det är lämpligt och möjligt. I fallet Herrängen ser vi inte att dessa ambitioner kan förverkligas.

Efter att ha bordlagt inriktningsbeslutet i Exploateringsnämnden fem gånger valde majoriteten till syvende och sist att återremittera ärendet till kontoret, med nya bud om att ett biotopskyddsområde nu istället ska inrättas i Herrängsskogen. Givetvis är det välkommet att planerna på bebyggelse i skogen nu ser ut att skrotas, men samtidigt öppnar majoriteten för bebyggelse genom att uppdra kontoret att ”utreda alternativa platser för flerbostadshus längs Vantörsvägen och anslutande gator på ett sätt som minimerar intrång i grönytor och inte gör intrång i Herrängsskogen” – vilket onekligen väcker frågor, då de oexploaterade ytorna längs Vantörsvägen är få.

Gällande utrymmet som utgör den nordvästra delen av markanvisningsområdet (inom Herrängen 1:1) ställde sig Centerpartiet däremot positiva till att se över nuvarande markanvändningen. Dagens hårdgjorda ytas användning som uppställningsyta för parkdriftens diverse fordon är suboptimal och kan komma området bättre till nytta genom att nyttjas mer utrymmeseffektivt eller till annat ändamål. Det är positivt att detta nu hörsammats av styret.

Ärendet

Dennis Wedin och Johan Nilsson (båda M) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen konstateras att exploateringsnämnden den 24 augusti 2023 beslutade att förlänga markanvisningarna till två aktörer som har för avsikt att uppföra 200 lägenheter i flerbostadshus vid Herrängsskogen. Motionärerna anser att Herrängsskogen är en mycket viktig grön oas, med höga naturvärden och skyddsvärda ekar. Den föreslagna byggnationen skulle enligt motionen innebära en betydande påverkan för de närmaste grannarna. Därtill ser motionärerna en stor risk att en kraftfull omdaning av marken och en irreversibel negativ inverkan på områdets gröna karaktär.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige ger exploateringsnämnden i uppdrag att avbryta arbetet med den planerade exploateringen vid Herrängsskogen och dra tillbaka de aktuella markanvisningarna inom fastigheterna Långbro 13:1 och Herrängen 1:1, samt att kommunfullmäktige uttalar att Herrängsskogen ska förbli oexploaterad för överskådlig framtid samt ger exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att inte starta planering för andra/nya exploateringar inom området.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Naturskyddsförening. Stockholms Naturskyddsförening har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt kommunfullmäktiges budget ska staden ha en byggtakt för att nå målet om 140 000 bostäder till år 2035. Budgeten anger att ekologisk kompensation ska både ske inom enskilda projekt och tillämpas så att de ekologiska värdena och den biologiska mångfalden i staden som helhet blir starkare än innan exploatering.

Stadsledningskontoret konstaterar att exploateringsprojektet inom Långbro 13:1 och Herrängen 1:1 är i mycket tidigt skede. Exploateringsnämnden har ännu inte fattat inriktningsbeslut för projektet. Efter inriktningsbeslut kommer utformning av den planerade bebyggelsen att avgöras i detaljplanprocessen som inkluderar naturvärdesinventering och inventering av skyddsvärda arter och träd så att bebyggelsens omfattning och utformning anpassas efter platsens förutsättningar.

Om projektutgifterna beräknas överstiga 50 miljoner kronor blir projektet föremål för framtida beslut av kommunfullmäktige i form av antagande av detaljplan och genomförandebeslut.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Motion om att stoppa den planerade exploateringen i Herrängsskogen av Dennis Wedin m.fl. (M) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2024 följande.

Exploateringsnämnden beslutar att överlämna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen och att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Dennis Wedin (M), se Reservationer m.m.

Reservation av André Nilsson (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Svante Linusson (C), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret kan konstatera utifrån den tidiga och översiktliga bedömning som gjorts inför markanvisningen att nämnda grönområde intill Vantörsvägen har höga naturvärden, att den utgör en viktig länk i de ekologiska spridningssambanden och att den för medborgarna har ett värde som grön oas i närområdet. Kontoret delar dock inte motionärernas uppfattning om att föreslagen exploatering skulle innebära en irreversibel negativ inverkan på områdets gröna karaktär samt betydande påverkan på grannarna. Utbredningen på den bebyggelse som utreds, ligger närmast gatan, begränsat till två mindre områden i utkanten av grönområdet som idag redan är hårdgjorda eller har gles vegetation.

Tillgången på mark som är lämplig för ny bebyggelse och boende är mycket begränsad i staden. Samtidigt har staden sedan länge högt ställda mål för bostadsbyggandet, och åtaganden i överenskommelser om utbyggd spårtrafik och nya tunnelbanor. Översiktsplanen beskriver också att den täta staden ger goda förutsättningar för effektiva transporter och väl fungerande kollektivtrafik, en förutsättning för att nå klimat- och miljömål.

Exploateringskontoret håller med om att grönområden har en viktig roll i staden för att möta climateffekter, hantera dagvatten och värmeböljor och bidra till biologisk mångfald. Bostadsmålet medför dock att grönområden kan behöva ianspråkta på ett varsamt sätt.

När möjlighet finns till kompletteringar och tillägg av ny bebyggelse i eller intill grönområden görs en innan planstart tidig samlad bedömning där även mål om exempelvis blandade upplåtelseformer, bostadsbyggnadsmål, grönområden vägs in.

Översiktsplanen pekar ut Vantörsvägen som stadsgata av lokal karaktär där ny blandad stadsbebyggelse bör utvecklas över tid.

I den tidiga bedömningen som gjorts för platsen har kontoret tillsammans med stadsbyggnadskontoret konstaterat att det på denna plats är möjligt att förena målsättningen att utveckla Vantörsvägen till stadsgata tillsammans med säkerställandet av en grön infrastruktur av värde för rekreation och biologisk mångfald.

Den tidiga samlade bedömningen som gjorts är bara ett första steg i en lång process. De aspekter som motionärerna lyfter behöver prövas i den fortsatta planprocessen, där utredningar om till exempel naturvärden kommer tas fram för att utifrån dessa göra väl underbyggda avvägningar mellan olika intressen.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 september 2024 följande.

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen och att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Jonas Naddebo (C), se Reservationer m.m.

Reservation av Björn Ljung (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Johan Nilsson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 februari 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret konstaterar att nämnda grönområde har höga naturvärden, att den utgör en viktig länk i de ekologiska spridningssambanden och att grönska kan ha en viktig roll i att stävja negativa effekter av ett förändrat klimat. Kontoret ser också grönområdets värde som grön oas i närområdet, vilket bland annat tydliggjordes i den dialog som genomfördes inom ramen för programarbetet för Fruängen.

Stadsbyggnadskontoret konstaterar även att Översiktsplanen pekar ut Vantörsvägen som stadsgata av lokal karaktär där ny blandad stadsbebyggelse bör utvecklas över tid.

Stadsbyggnadskontoret har gjort bedömningen att ny bebyggelse som omfattar cirka 200 bostäder i flerfamiljshus längs med Vantörsvägen bör kunna prövas i en planprocess. Stadsbyggnadskontoret bedömer att Vantörsvägen tål en exploatering av den omfattningen utan att områdets karaktär går förlorad och utan att grannar utsätts för betydande olägenhet och utan avsevärd påverkan på naturvärden. Möjlig utbredning av bebyggelse som enbart tar en liten del av grönområdet i anspråk syns i bilden nedan.

Stadsbyggnadskontoret ser en möjlighet att på denna plats förena målsättningen att utveckla Vantörsvägen till stadsgata med säkerställandet av en grön infrastruktur av stort värde för rekreation och biologisk mångfald. Stadsbyggnadskontoret ser goda möjligheter att pröva platsen för bostadsbebyggelse i en detaljplaneprocess.

Stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Kontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner kontorets utlåtande som svar på remissen.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M)

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att ge exploateringskontoret i uppdrag att inte starta planering för andra/nya exploateringar inom området.
3. Att därutöver anföra följande:

Det gläder oss att exploateringskontoret delar vår uppfattning om att Herrängsskogen har höga naturvärden, att den utgör en viktig länk i de ekologiska spridningssambanden och att den har ett värde som grön oas i närområdet för medborgarna.

Betydelsen av urban grönska och ökad biologisk mångfald i stadsmiljöer ökar i takt med att klimatet blir varmare och kontoret framhåller också att skogen har ett stort värde som grön oas i närområdet. Tyvärr ser vi nu otaliga exempel på hur Socialdemokraternas rödgröna majoritet arbetar i helt motsatt riktning. Exempelvis finner vi det anmärkningsvärt att Socialdemokraterna, på exploateringsnämnden den 24 augusti 2023 valde att återuppta exploateringen vid Herrängsskogen genom att förlänga markanvisningarna till två aktörer som har för avsikt att exploatera platsen med 200 lägenheter i flerbostadshus. Därtill fortsätter detta genom ett inriktningsbeslut på dagens sammanträde. Det var ett projekt som vi stoppade under förra mandatperioden efter att ha lyssnat in den massiva lokala opinionen i området, något som uppenbarligen ignoreras av den rödgröna majoriteten.

Herrängsskogen är en mycket viktig grön oas i stadsdelen, med höga naturvärden och skyddsvärda ekar. En förlängning av markanvisningarna hade aldrig skett om vi hade suttit i majoritet. Samtliga partier i den tidigare grönblå majoriteten stod också bakom att stoppa projektet 2022, men med Socialdemokraterna vid makten är Herrängsskogen nu hotad. Därtill ser vi en stor risk att en kraftfull omdaning av marken, i synnerhet under en period av trädfällning, schaktning och sedermera nybyggnation, skulle få en irreversibel negativ inverkan på områdets gröna karaktär.

Reservation av André Nilsson (L)

1. Att delvis bifalla kontorets förslag till beslut.
2. Att Herrängsskogen inte ska exploateras.
3. Att utöver det anföra följande:

Bostadsbristen i Stockholm skapar djupa och svåra problem för vår stad. Att kunna erbjuda en bostad till alla som vill bo i vår stad är en av politikens svåraste problem

att lösa. Bostadsbristen skapar stora och djupa ringar på vattnet, med konsekvenser på stadens kompetensförsörjning, människors ekonomi och skapar en utsatthet vi inte kan acceptera.

Samtidigt är det viktigt att bostäder byggs med stor respekt för de natur- och grönområden som vi har i vår stad och varje exploatering av grönytor måste ske med största möjliga hänsyn till naturen och med en avvägning mot bostadsförsörjningsansvaret.

Därför menar vi att det finns mark längs Vantörsvägen som kan exploateras för bostadsändamål, exempelvis Stockholms stads upplagsområde för grus, jordmassor och uppställning av fordon mm. Det finns också ett litet område västerut mitt emot den nya skolan som är en triangel utan skog som skulle kunna bebyggas. Allt detta utan att Herrängsskogen tas i anspråk.

Liberalerna ser ett stort värde i att värna både natur och människor och eftersträvar därmed en balans som beaktar båda. Det är också viktigt att nämnden håller sig till riktlinjerna för varsam exploatering av småhus-och villaområden i så stor utsträckning som möjligt.

Reservation av Svante Linusson (C)

1. Att delvis avslå kontorets förslag till beslut.
2. Att huvudsakligen instämma i motionens intentioner.
3. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet motsätter sig fortsatt planering och upprättande av detaljplan för exploatering i Herrängsskogen. Sedan processen påbörjades 2021 har vi hört opinionen genom våra lokala företrädare och kommit till bedömningen att det nuvarande inriktningsbeslutet med 200 lägenheter inte skapar ett mervärde som väger upp för det övergripande intrång i grönområdet det medför. Inför senaste valet var vårt löfte till väljarna i Älvsjö att inte fortskrida med planerna på bebyggelse längs Vantörsvägen, men tyvärr ser vi nu att ett antal partier som tidigare delat vår inställning har kappvänt i frågan.

Centerpartiet sviker däremot inte sina löften. När Stockholm växer behöver vi värna grönytor genom att bygga högt och tätt, men också rätt. Vi vill se en hög andel nya bostäder i lägen nära kapacitetsstark kollektivtrafik, och där förtätning lyfter närområdet genom att bidra till nya sammankopplingar och en levande stadsmiljö där det är lämpligt och möjligt. I fallet Herrängen ser vi inte att dessa ambitioner kan förverkligas.

Gällande utrymmet som utgör den nordvästra delen av markanvisningsområdet (inom Herrängen 1:1) ställer sig Centerpartiet däremot positiva till att se över nuvarande markanvändningen. Dagens hårdgjorda ytas användning som uppställningsyta för

diverse fordon är suboptimal och kan komma området bättre till nytta genom att nyttjas mer utrymmeseffektivt eller till annat ändamål.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M)

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att ge stadsbyggnadskontoret i uppdrag att inte starta planering för andra/nya exploateringar inom området.
3. Att därutöver anföra följande:

Det gläder oss att stadsbyggnadskontoret delar vår uppfattning om att Herrängsskogen har höga naturvärden, att den utgör en viktig länk i de ekologiska spridningssambanden och att grönska kan ha en viktig roll i att stävja negativa effekter av ett förändrat klimat.

Betydelsen av urban grönska och ökad biologisk mångfald i stadsmiljöer ökar i takt med att klimatet blir varmare och kontoret framhåller också att skogen har ett stort värde som grön oas i närområdet. Tyvärr ser vi nu otaliga exempel på hur Socialdemokraternas rödgröna majoritet arbetar i helt motsatt riktning. Exempelvis finner vi det anmärkningsvärt att Socialdemokraterna, på exploateringsnämnden den 24 augusti 2023 valde att återuppta exploateringen vid Herrängsskogen genom att förlänga markanvisningarna till två aktörer som har för avsikt att exploatera platsen med 200 lägenheter i flerbostadshus. Därtill fortsätter detta genom ett inriktningsbeslut på dagens sammanträde. Det var ett projekt som vi stoppade under förra mandatperioden efter att ha lyssnat in den massiva lokala opinionen i området, något som uppenbarligen ignoreras av den rödgröna majoriteten.

Herrängsskogen är en mycket viktig grön oas i stadsdelen, med höga naturvärden och skyddsvärda ekar. En förlängning av markanvisningarna hade aldrig skett om vi hade suttit i majoritet. Samtliga partier i den tidigare grönblå majoriteten stod också bakom att stoppa projektet 2022, men med Socialdemokraterna vid makten är Herrängsskogen nu hotad. Därtill ser vi en stor risk att en kraftfull omdaning av marken, i synnerhet under en period av trädfällning, schaktning och sedermera nybyggnation, skulle få en irreversibel negativ inverkan på områdets gröna karaktär.

Reservation av Jonas Naddebo (C)

1. Att delvis avslå kontorets förslag till beslut.
2. Att huvudsakligen instämma i motionens intentioner.
3. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet motsätter sig fortsatt planering och upprättande av detaljplan för exploatering i Herrängsskogen. Sedan processen påbörjades 2021 har vi hörsammat opinionen genom våra lokala företrädare och kommit till bedömningen att det nuvarande inriktningsbeslutet med 200 lägenheter inte skapar ett mervärde som väger upp för det övergripande intrång i grönområdet det medför. Inför senaste valet var vårt löfte till väljarna i Älvsjö att inte fortskrida med planerna på bebyggelse längs Vantörsvägen, men tyvärr ser vi nu att ett antal partier som tidigare delat vår inställning har kappvänt i frågan.

Centerpartiet sviker däremot inte sina löften. När Stockholm växer behöver vi värna grönytor genom att bygga högt och tätt, men också rätt. Vi vill se en hög andel nya bostäder i lägen nära kapacitetsstark kollektivtrafik, och där förtätning lyfter närområdet genom att bidra till nya sammankopplingar och en levande stadsmiljö där det är lämpligt och möjligt. I fallet Herrängen ser vi inte att dessa ambitioner kan förverkligas.

Gällande utrymmet som utgör den nordvästra delen av markanvisningsområdet (inom Herrängen 1:1) ställer sig Centerpartiet däremot positiva till att se över nuvarande markanvändningen. Dagens hårdgjorda ytas användning som uppställningsyta för diverse fordon är suboptimal och kan komma området bättre till nytta genom att nyttjas mer utrymmeseffektivt eller till annat ändamål.

Reservation av Björn Ljung (L)

1. Att stadsbyggnadsnämnden beslutar att delvis tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra följande:

Bostadsbristen i Stockholm skapar djupa och svåra problem för vår stad. Att kunna erbjuda en bostad till alla som vill bo i vår stad är en av politikens svåraste problem att lösa. Bostadsbristen skapar stora och djupa ringar på vattnet, med konsekvenser på stadens kompetensförsörjning, människors ekonomi och skapar en utsatthet vi inte kan acceptera.

Samtidigt är det viktigt att bostäder byggs med stor respekt för de natur- och grönområden som vi har i vår stad och varje exploatering av grönytor måste ske med största möjliga hänsyn till naturen och med en avvägning mot bostadsförsörjningsansvaret.

Därför menar vi att det finns mark längs Vantörsvägen som kan exploateras för bostadsändamål, exempelvis Stockholms stads upplagsområde för grus, jordmassor och uppställning av fordon mm. Det finns också ett litet område västerut mitt emot den nya skolan som är en triangel utan skog som skulle kunna bebyggas. Allt detta utan att Herrängsskogen tas i anspråk.

Liberalerna ser ett stort värde i att värna både natur och människor och eftersträvar därmed en balans som beaktar båda. Det är också viktigt att nämnden håller sig till

riktlinjerna för varsam exploatering av småhus- och villaområden i så stor utsträckning som möjligt.

Särskilt uttalande av Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP)

Vi ser positivt på tillskapandet av bostäder i ett område som idag nästan uteslutande består av privata villor. Detta är i linje med den rödgröna majoritetens långsiktiga mål att skapa en sammanhållen och jämlik stad där människor med olika bakgrund och förutsättningar kan mötas i vardagen och där alla invånare har tillgång till goda lokalmiljöer. Samtidigt är det viktigt att denna ambition tar hänsyn till stadens ekologiska värden. De utpekade platserna och den intilliggande Herrängsskogen ingår i ett ekologiskt betydelsefullt område (ESBO) som utgör en viktig komponent i stadens ekologiska spridningssamband. Skogen är dessutom en viktig plats för rekreation och friluftsliv och används flitigt av både förskolor och skolor i närområdet.

Den nordvästra uppställningsplatsen längs Vantörsvägen som idag används som parkdrift är idag redan hårdgjord och väntas därför vara särskilt lämplig för bebyggelse förutsatt att exploateringen håller sig inom den hårdgjorda ytan. Samtidigt finns viss vegetation längs den sydöstra platsen, där en bostadsexploatering skulle kunna inverka på natur- och rekreationsvärden och skapa barriärer mot Herrängsskogen.

I den fortsatta planeringen med projektet är uppdraget att inte utveckla den sydöstra platsen utan istället utreda alternativa platser för flerbostadshus längs Vantörsvägen och anslutande gator på ett sätt som minimerar intrång i grönytor och inte gör intrång i Herrängsskogen, där minst hälften ska utgöras av hyresrätter, företrädesvis allmännyttiga bostäder. För att ytterligare säkra områdets natur- och rekreationsvärden ska staden också parallellt med projektet inleda en utredning som syftar till att inrätta biotopskyddsområde av Herrängsskogen.

Särskilt uttalande av Johan Nilsson m.fl. (M)

Den rödgröna majoriteten skriver i idag sitt särskilda uttalande att den sydöstra delen av Herrängsskogen inte ska exploateras. Det är positivt, även om vi är kritiska till att den nordöstra delen ianspråktas.

Vi blir också mycket bekymrade över den formulering som står i de rödgröna partiernas uttalande. Partierna skriver att kontoret ska

”...utreda alternativa platser för flerbostadshus längs Vantörsvägen och anslutande gator på ett sätt som minimerar intrång i grönytor och inte gör intrång i Herrängsskogen, där minst hälften ska utgöras av hyresrätter, företrädesvis allmännyttiga bostäder.”

Detta uttalande lämnar fler frågor än svar och sprider än mer oro över projektet som sådant. Vilka anslutande gator är helt plötsligt aktuella för ny exploatering och vilken annan del av Vantörsvägen skulle nu kunna bebyggas? Moderaterna är starkt kritiska till att överhuvudtaget gå vidare med planerna på att bebygga i eller invid Herrängsskogen.